

Møteinnkalling

Utvalg:	Arbeidsutvalget i Rondane-Dovre nasjonalparkstyret
Møtested:	Hjerkinn, Norsk villreinsenter Nord
Dato:	12.01.2021
Tidspunkt:	13:00 – 15:00

Møte i AU som bestemt i styremøte den 30.november 2020 om prosessen videre med besøksforvaltning i fokusområde 1 knyttet til Spranghaugen. Det er også lagt til en sak som er sendt nasjonalparkstyret til uttale som har frist før styremøte 3.februar 2021.

Det var ønske om et fysisk møte og det er foreløpig lagt til Hjerkinn, Norsk villreinsenter Nord. TEAMS møte må vurderes nærmere møtetidspunkt gitt smittesituasjonen knyttet til covid-19.

Eventuelle endringer meldes til sekretariatet, nasjonalparkforvalter Eirin Berge, epost

fmopebe@fylkesmannen.no eller nasjonalparkforvalter Trond Stensby, epost

trste@fylkesmannen.no

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 1/2021	Godkjenning av innkalling		
ST 2/2021	Rondane-Dovre NPS - Innspill til oppstartsmelding - Rullering av forvaltningsplan rovviltnemda region 5		2020/12722
ST 3/2021	Rondane np - Oppfølging av tiltak fokusområde Høvringen-Rondvassbu-Mysusæter i besøksstrategien		2019/10492

ST 1/2021 Godkjenning av innkalling

Arkivsaksnummer:	2020/12722-2	Saksbehandler:	Eirin Berge	Dato:	07.12.2020
------------------	--------------	----------------	-------------	-------	------------

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalget i Rondane-Dovre nasjonalparkstyret	2/2021	12.01.2021

Rondane-Dovre NPS - Innspill til oppstartsmelding - Rullering av forvaltningsplan rovviltmemnda region 5/Hedmark

Innstilling fra forvalter

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre viser til oversendt oppstartsmelding om rullering av forvaltningsplan for rovvilt i region 5 der det åpnes for å gi innspill til prosess og relevante tema som vil inngå i arbeidet.

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre tar oppstartsmelding om rullering av forvaltningsplan for rovvilt i region 5 til orientering.

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre ber om å få høringsutkast tilsendt når det gjennomføres ordinær høringsrunde i forbindelse med forvaltningsplanen.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedlegg:

- 1 • Melding - innspill til oppstartsmelding - rullering av forvaltningsplan -
Rovviltmemnda region 5

Saksopplysninger

Forskrift om forvaltning av rovvilt har bestemmelse om at det skal utarbeides en regional forvaltningsplan for rovvilt (jf. § 6 i Forskrift om forvaltning av rovvilt)

Gjeldende plan i region 5 ble endelig vedtatt i rovviltmemnda 10.januar 2014. Etter denne tid er det gjort endringer i nasjonale rammevilkår knyttet til avgrensning av ulvesonen og ulike lov- og forskriftsendringer. I tillegg er det opparbeidet et bredere erfaringsgrunnlag knyttet til virkemiddelbruk om ny kunnskap om de ulike rovviltartene.

På denne bakgrunn ønsker rovviltmemnda i region 5 å gjøre en fullstendig revisjon av forvaltningsplanen.

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre mottok melding om oppstart av dette arbeidet den 17. november 2020 og frist for innspill til prosess og tema i forbindelse med revisjonsarbeidet er satt til 15. januar 2020.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Miljøverndepartementet har i brev av 9. mars 2011 delegert forvaltningsmyndigheten for Rondane nasjonalpark, Grimsdalen landskapsvernområde og Myldingi naturreservat til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre i medhold av naturmangfoldloven § 62, jf. § 77.

Verneformål – forskrifter

Verneformålet for de store verneområdene i Rondane varierer noe, men kan i hovedsak sammenfattes slik:

- Ta vare på et stprt høyfjellsøkosystem med en del av den siste gjenværende bestanden av Nord-Europas ville fjellrein, og et rikt dyre- og planteliv
- Ta vare på et særreget og vakkert natur- og kulturlandskap der seterlandskaps delvis utgjør landskapets egenart.
- Sikre viktige leveområder og viktige trekkområder for villrein
- Ta vare på landskapsformer og særpregete geologiske forekomster
- Ta vare på verdiulle kulturminner.

I nasjonalparkene og landskapsvernområdene skal almmenhetne fortsatt ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av tilrettelegging.

Formålet med fredningen av Hemmeldalen naturreservat er å ta vare på

- et stort og tilnærmet urørt naturområde og dets landskapsformer
- biologisk mangfold i form av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økonomiske porsesser
- Sentrale leveområder for villrein
- Vårmarksområder med et rikt fulgeliv
- Et myrlandskap med stor variasjon i myrtyper.

Forvaltningsplan

Forvaltningsplanen for de store verneområdene i Rondane (2009) og forvaltningsplanen for Hemmeldalen naturreservat (2011) har ingen omtale motorferdsel knyttet til jakt/felling av ulv, jerv, bjørn og gaupe.

Naturmangfoldloven

Det er i saken ikke relevant å vurdere naturmangfoldlovens miljørettslige prinsipper i §§ 8-12 (kunnskapsgrunnlag, føre-var prinsippet, samlet belastning på økosystemet, kostnader

vedmiljøforringelse bæres av tiltakshaver samt miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder), jmfør § 7.

Vurdering

I verneforskriftene for de store verneområdene i Rondane og i verneforskriften for Hemmeldalen naturreservat er jakt tillatt etter viltlovens bestemmelser. Det slås fast at vernebestemmelsene er ikke til hinder for:

- «*Jakt, fangst og fiske er tillatt i tråd med bestemmelser i viltloven og lakse- og innlandsfiskeoven*» (de store verneområdene i Rondane blant annet Rondane og Dovre nasjonalparker)
- «Bestemmelsene i § 3 er ikke til hinder for jakt og fangst etter villovens bestemmelser med unntak for ande og vadefugler» (Hemmeldalen naturreservat)

Verneforskriftene har i tillegg bestemmelser om motorferdsel og båndtvang i tillegg til generelle bestemmelser om at ferdsel ikke må forstyrre dyrelivet. Ivaretagelse av villreins arealer er et viktig formål i verneområdene Rondane-Dovre nasjonalparkstyre er forvaltningsmyndighet for.

Motorferdsel er i utgangspunktet forbudt, men det er gitt bestemmelser om at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til motorferdsel for bestemte formål. Motorferdsel knyttet opp til for eksempel skadefelling av de store rovdyrene som omtalt i rovforskriften, er ikke omfattet av disse bestemmelsene og må i det enkelte tilfellet vurderes etter dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldlovens § 48. Rondane og Dovre nasjonalparker har bestemmelser om båndtvang – hunder skal ikke slippes løs i tiden 1.mars – 20.august..

I meldingen om oppstart står det at målet med forvaltningsplanen er å:

«

- *Utarbeide en langsiktig og geografisk differensiert forvaltning av rovvilt i regionen*
- *Vise hvordan rovviltneida vil prioritere midler til forebyggende og konfliktdependende tiltak innenfor regionen i tråd med geografisk differensiert forvaltning*
- *Gi anbefalinger om bruken av landbrukspolitiske og reindriftspolitiske virkemidler innenfor regionen for å bidra til en samordnet virkemiddelbruk og reduserte tap og konflikter»*

Dette, og at forvaltningen av rovvilt skjer med hjemmel i viltloven, gjør at saken i liten grad berører nasjonalparkstyret sitt ansvarsområde.

Det er et omfattende lovverk og forskriftsverk som hver for seg regulerer ulike problemstillinger som kan oppstå under både jakt og felling. Vår/sommer 2020 ble det gitt flere skadefellingstillatelser hvor fellingen også foregikk i verneområder som Rondane-Dovre nasjonalparkstyre er forvaltningsmyndighet for. Gode rutiner for kommunikasjon om nødvendige tillatelser og avklaringer er viktig også opp mot verneområdeforvaltninga.

I melding om oppstart vises det til at det skal gjennomføres en ordinær høringsrunde når høringsutkastet til ny forvaltningsplan er klart. Rondane-Dovre nasjonalparkstyre ønsker å få tilsendt høringsutkastet.

Konklusjon

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre tar melding om oppstart av rullering av forvaltningsplan for rovvilt i region 5/Hedmark til orientering og ber om å få tilsendt høringsutkastet i forbindelse med ordinær høring av forvaltningsplanen.

Arkivsaksnummer:	2019/10492-9	Saksbehandler:	Eirin Berge	Dato:	19.11.2020
------------------	--------------	----------------	-------------	-------	------------

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Rondane-Dovre nasjonalparkstyre	55/2020	30.11.2020
Arbeidsutvalget i Rondane-Dovre nasjonalparkstyret	3/2021	12.01.2021
Rondane-Dovre nasjonalparkstyre		

Rondane np - Oppfølging av tiltak fokusområde Høvringen-Rondvassbu-Mysusæter i besøksstrategien

Innstilling fra forvalter

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre viser til kunnskapsgrunnlaget og målsetningene i besøksstrategien om å bedre muligheten for villrein å trekke nord-sør på vestsiden av Rondanemassivet og målsetninger om økt verdiskapning i randområdene og bedre opplevelse for den besøkende. Å oppnå målsetningen knyttet til villreintrekket gjennom forvaltningstiltak innenfor rammene nasjonalparkstyret har, er avhengig av at tilrettelegging for opphold og ferdsel i dette området ikke styrkes.

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre beslutter derfor at følgende skal legges til grunn i det videre arbeidet i fokusområdet:

1. Gjennom revisjon av forvaltningsplan vurdere fjerning av stimerking, blant annet av stien over Randen og se dette sammen med det øvrige stisystemet.
2. Redusere ferdselen i området gjennom restriktiv dispensasjonsbehandling av søknadspåklagte tiltak i området
3. Oppgradere dagens informasjonspunkt på p-plassen på Spranghaugen i henhold til merkevaren Norges nasjonalparker. (jf. også landskapsplan for Spranghaugen)
4. Stramme opp p-plassen ved å rydde opp i tiltak som er gjennomført på p-plassen på Spranghaugen uten at det forligger godkjenning fra nasjonalparkstyre (diverse skilting, utplassering av benker og bord)
5. Bidra i et samarbeid initiert av andre knyttet til utvikling av Mysusæter som et bærekraftig reisemål der hensyn til verneområdene ligger som et grunnleggende premiss
6. Vurdere skjøttelstiltak i tilknytning til godkjente stier langs Ula mot Mysusæter, dersom skilting av sårbare kulturminner opphører.

Arbeidet med oppgradering av informasjonspunkt på Spranghaugen skal igangsettes i løpet av 2021.

--- slutt på innstilling ---

Saksprotokoll i Rondane-Dovre nasjonalparkstyre - 30.11.2020

Forslag fra Eldri Siem: Saken blir utsatt.

Forslag fra Eldri Siem vedtatt med 8 mot 2 stemmer.

For stemte: Ole Tvette Muriteigen, Guri Ruste, Kristian Ulen, Magnar Bratlien, Eldri Siem, Halvor Dahle Meland, Laila Bårdsløkken, Kristin Langtjernet.
Mot stemte: Even Moen, Jørn Eriksen.

Aud Hove var fraværende under avstemningen.

Det ble ellers anført fra nasjonalparkstyret at AU følger opp saken i et møte i januar 2021, med bl.a. en framdriftsplan for det videre arbeidet.

Vedtak

Saken blir utsatt.

Dokumenter i saken

Vedlegg

- Særutskrift vedtak Rondane-Dovre nasjonalparkstyre av 21.mars.2017
- Vedtak i Sel kommunestyre 4.juni 2018
- Presisering av vedtak fra Sel kommune etter henvendelse datert 1.juni 2019 (vedlagt)
- Møteprotokoll fra styremøte 31.november 2018
- Villreinfjellet som verdiskaper i Rondane justert prosjektplan 7.juni 2019
- Vedtak i Sel fjellstyre om jaktfrie soner, 20.mai 2020
- Statskog sin uttale om eksisterende bru over Stor-Ula, 20.oktober 2020

Relevante rapporter som ikke er vedlagt, finnes her: <http://www.nasjonalparkstyre.no/Rondane-Dovre/Planer-og-publikasjoner/Besoksforvaltning-Rondane-nasjonalpark/>
Dette gjelder:

- Besøksstrategi Rondane nasjonalpark 2015
- NINA kortrapport 32 Sårbarhetsvurdering av to innfallsporter til Rondane nasjonalpark <http://www.nasjonalparkstyre.no/Rondane-Dovre/Planer-og-publikasjoner/Besoksforvaltning-Rondane-nasjonalpark/>
- Rapport om kulturminner, verdier, sårbarhet og forvaltning av kulturminner i Rondane og Dovre området (2006)
- NINA-rapport. 1013 Villrein og ferdsl i Rondane
- MIMIR-rapport Mulighetsstudie Spranget-Mysusæter

Saksopplysninger

Bakgrunn

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre godkjente besøksstrategien for Rondane nasjonalpark i 2015. Det ble i besøksstrategien bestemt at det skulle defineres 6 fokusområder – dvs områder der det er spesielle utfordringer mellom verneverdier og de besøkende. Fokusområde 1 er området Mysusæter-Høvringen-Rondvassbu

I den godkjente besøksstrategien har nasjonalparkstyre vedtatt følgende målsetninger i fokusområdet Mysusæter-Rondvassbu-Høvringen:

- Bedre muligheten for villrein til å trekke nord-sør på vestsiden av Rondanemassivet
- Legge til rette for økt verdiskaping i randområdene

- Legge til rette for en bedre opplevelse for turisten på de ulike innfallsporene i området

Forskningsrapport fra NINA viser til at en vil kunne oppnå de største effektene for villrein ved å flytte p-plassen fra Spranget og ned til Mysusæter og fjerne/legge ned stien over Randen (dvs målsetningen i kulepunkt 1 over).

I forbindelse med arbeidet knyttet til besøksstrategien og fokusområdet Mysusæter-Rondvassbu-Høvringen, har det vært gjennomført flere seminarer med en bredt sammensatte arbeidsgruppe. En anbefaling fra arbeidsgruppa i dette fokusområdet var å gjennomføre en mulighetsstudie av området Mysusæter-Spranget. Nasjonalparkstyret fikk midler til gjennomføring av en mulighetsstudie i området Mysusæter-Spranget. Styret ønsket å se på de næringsmessige mulighetene som lå i det å eventuelt flytte parkeringsplassen på Spranghaugen. Bakgrunnen var blant annet sårbarhetsrapport gjennomført av NINA der flytting av denne p-plassen ble vurdert å være et tiltak av vesentlig betydning for å få reetablert trekket slik at reinen kan trekke mellom sine funksjonsområder.

Når studien var slutført skulle nasjonalparkstyret be om avklaring fra Sel kommune om en eventuell flytting av parkeringsplassen ned til Mysusæter.

Parallelt med arbeidet med mulighetsstudien og oppfølgingen av denne skulle følgende tiltak utredes og eventuelt realiseres ihht vedtaket fra nasjonalparkstyret:

- Nedlegging eller flytting av stien over Randen.
- Fjerning eller erstatning av brua over Ula ved Spranget.
En fjerning av brua forutsetter at vintertraseen til Rondvassbu legges om til å krysse Ula på ny bru lengre ned mot Mysusæter.
- Regulering av åpningstider på selvbetjeningen og den betjente hytta på Rondvassbu.
- Innføre en sone med jaktforbud (villreinjakt) i fokusområdet
- Om nasjonalparkstyret skal bidra på tilrettelegging vest for Høvringen.

Endelig rapport fra MIMIR – rådgivere for reiselivet, forelå i februar 2018. Sel kommunestyre behandlet saken i møte den 4.juni 2018. MIMIR rapporten gjør en vurdering av de næringsmessige konsekvensene knyttet til en eventuell flytting av p-plassen på Spranget samt effekten at en eventuelt slik flytting for opplevelsen til den besøkende (kundereisen). Her er ikke andre hensyn vurdert, noe rapporten også understreker. Hele rapporten fra MIMIR kan leses her: <http://www.nasjonalparkstyre.no/Rondane-Dovre/Planer-og-publikasjoner/Besoksforvaltning-Rondane-nasjonalpark/>

Vedtaket fra Sel kommunestyre av 4.juni 2018 er vedlagt saken.

Sekretariatet forberedte en styresak om videre oppfølging av besøksstrategien i dette fokusområdet til styremøte den 31.november 2018. Saken ble utsatt, jf protokoll fra styremøtet vedlagt.

Sekretariatet har etter representert nasjonalparkstyret i styringsgruppa for delprosjekt 2 i prosjektet «Villrenfjellet som verdiskaper i Rondane». Fremdriften for dette prosjektet er ifølge justert prosjektplan datert 7.6.2019 at sluttrapport skal foreligge den 31.12.2020. Det har også vært kjøpt inn tjenester fra landskapsarkitekt for landskapsplaner for Spranghaugen og Mysusæter over bestillingsdialogen i 2020 . Dette oppdraget har vært diskutert med prosjektleder for delprosjekt 2 i Villrenfjellet som verdiskaper i Rondane.

Det er videre forsøkt å avklare med andre interesser om jaktfrie soner og åpningstider på turisthytta. Her har vi mottatt tilbakemeldinger fra både Sel fjellstyre og DNT Oslo og omegn,

Når det gjelder brua over Stor-Ula ved Spranghaugen vises det til epost fra Statskog datert 20.oktober 2020 som er vedlagt

På denne bakgrunn vurderer sekretariatet at styrets bestilling om mer involvering er innenfor det som har vært hensiktsmessig i tidsperioden fra vedtak i 2018. Sekretariatet legger derfor på nytt frem en sak knyttet til det besøksforvaltningsarbeidet i fokusområde 1, Høvringen-Rondvassbu-Mysusæter.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Miljøverndepartementet har i brev av 9. mars 2011 delegert forvaltningsmyndigheten for Rondane nasjonalpark til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre i medhold av naturmangfoldloven § 62, jf. § 77

Om arbeidet med besøksforvaltning sier vedtekene til nasjonalparkstyre:

«8.2 Skjøtsel og besøksforvaltning

Som forvaltningsmyndighet skal styret ut fra naturmangfoldloven § 33 og verneformålet ide enkelte verneforskrifter vurdere behov for og nødvendig gjennomføring av skjøtsel og tilrettelegging. Plan for skjøtsel og eventuell tilrettelegging skal, jf. §§ 35 og 36 siste ledd, inngå i en forvaltningsplan godkjent av Miljødirektoratet. Forvaltningstiltak iverksettes på et kunnskapsbasert grunnlag i samsvar med vedtatte forvaltningsplaner/skjøtelsesplaner. Styret kan som forvaltningsmyndighet legge til rette for at verneområdenes potensial for verdiskapning utnyttes innenfor rammen av verneforskriftene og naturmangfoldloven. Dette skal skje gjennom konkrete forvaltnings- og skjøtselstiltak, fortrinnsvis i tråd med den delen av forvaltningsplanene som omhandler besøksstrategi. Styret skal ikke opptre som næringsaktør, men bør i denne sammenhengen innlede et samarbeid med lokalt reiseliv/øvrige reiseliv, samt det autoriserte besøkssenter.»

Verneformål – forskrift

Formålet med Frydalen landskapsvernområde er å:

- ta vare på et særpreget og vakkert natur- og kulturlandskap, der seterlandskap med seterbebyggelse og setervoller, vegetasjon og kulturminner utgjør en vesentlig del av landskapets egenart,
- ta vare på leveområder for villreinstammen i Rondane og et rikt dyre- og planteliv
- ta vare på landskapsformene

Allmennheten skal fortsatt ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Verneforskriften for Rondane nasjonalpark § 2 angir følgende formål for vernet:

- ta vare på et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt fjellområde,
- ta vare på et høyfjellsøkosystem med et egenartet og variert biologisk mangfold,
- ta vare på sentrale leveområder til villreinstammen i Rondane,
- bevare landskapsformer og særpregede geologiske forekomster,
- ta vare på verdifulle kulturminner

Allmennheten skal fortsatt ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Forvaltningsplan

s. 49:

Verneforskriften for Frydalen og Grimsdalen har bestemmelser om at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelser til hensetting/parkering av bobiler og campingvogner på arealer som er spesielt avsatt til formålet i forvaltningsplanen. Denne bestemmelsen om hensetting av campingvogn/bobil er tatt inn for å kunne regulere overnattingen og det landskapsmessige bildet.

(.....)

I Frydalen landskapsvernområde er det per i dag ikke tilrettelagt for parkering av bobiler/campingvogner. Østkjølen grunneierlag har tidligere tilrettelagt en rasteplass ved Frya, ved enden av en avkjørsel på vegen mellom brua fra Store Eldåa og Dambua. På en liten odde nede ved elva er det laget grillplass, satt opp bord og noen benker. Fra Spranget er det rapportert om store grupper som overnatter i telt like ved Spranget/parkeringsplassen på Spranghaugen. Dette fører til forsøpling og problemer med sanitære forhold. Området er den største innfallsporten til Rondane. Under ferdselsregistreringer i juli/august/september ble det på godværsdager registrert opp til 350 personer som startet eller passerte Spranget på tur innover mot Rondvassbu eller nedover langs Ula. Det er ikke ønskelig med camping i tilknytning til dette området.

s. 54

På Spranghaugen er det kjent at det skjer overnatting i bobiler og campingvogner, men også i andre typer kjøretøy. Ved flere anledninger er det registrert turbusser, der sjåføren overnatter i bussen. Det er ikke tillatt å overnatte i busser, bobiler, campingvogner eller lignende på Spranghaugen. Ved behov for overnatting og toalettbesøk skal disse henvises til Mysuset, der parkeringsplassen er planlagt å tilrettelegges for enkel korttidscamping både for bobiler, campingvogner og telt. Det bør heller ikke legges til rette for overnatting med telt på Spranghaugen/Spranget.

s.54-55

Som en del av tilretteleggingen på Spranghaugen er parkeringsplassen her utvidet. For Fylkesmannen har det vært viktig at det legges til rette for en viss parkering på Spranghaugen, samtidig som en på sikt legger opp til at Mysuset dekker et eventuelt økende parkeringsbehov. Langs vegen mellom bommen ved måsåhusene på Tjønnbakken og parkeringen på Spranghaugen ønsker ikke forvaltningsmyndighetene parkering. Grunnen til at det ikke skal parkeres langs vegen mellom Tjønnbakken og Spranget er todelt. Delvis er det av estetiske og landskapsmessige hensyn og delvis fordi villrein skal kunne ha størst mulig sjanse for å passere vegen på denne strekningen. Et parkeringsforbud langs vegen er imidlertid avhengig av en avtale med grunneier og rettighetshaver. Det bør heller ikke legges til rette for at folk ferdes til fots her i barmarkssesongen. Det ble under høringen foreslått å tilrettelegges for noen flere parkeringsplasser nedenfor bommen ved Måsåhusene mellom Tjønnbakken og Spranget for å tilfredsstille behovet for parkering før 15. juni da vegen åpner til Spranghaugen. Det er i dag plass til rundt fem biler der. Flere som uttalte seg mente at et slikt tiltak vil kunne bidra til å forurense en vannkilde, samt at behovet i perioder er langt større enn de fåtall mulige plassene som ble foreslått. Det vil dermed ikke bli lagt ytterligere til rette for parkering her. I de

perioder da vegen til Spranghaugen er stengt, vil det derfor vises til den parkeringsmulighet som er per i dag ved bommen, og ellers henvises til parkeringen på Mysusetet. Det har vært pekt på problemer med parkering i utmark her og langs vegen mot Ranglartjønn. Oppsynet bør håndheve parkeringsforbudet i utmark, og dersom dette ikke er nok bør en vurdere oppsetting av skilt som informerer om parkeringsforbudet i utmark, og henviser til parkering på Mysusetet

Vurdering

Norsk naturbruk- og forvaltning er generelt preget av få restriksjoner, liten grad av tilrettelegging og liten informasjon til de besøkende. Høy kunnskap hos brukerne og allemannsretten er viktige premisser i så måte. Tall fra 2009 viser at p-plassen på Spranghaugen har en betydelig andel førstegangsbesøkende (37%) og utenlandske besøkende (30 %). Spranghaugen har en stor attraksjonskraft med sitt utsyn til 2000 meter toppene og innfallsport til nasjonalparken. Plassen er lett tilgjengelig og terskelen for å kjøre opp Tjønnbakkvegen for å parkere er lav. Det koster pr i dag kr 30 i bomavgift å kjøre opp Tjønnbakkvegen.

Spranghaugen er i ferd med å bli et pressområde med de ulemper det medfører både for natur og gode opplevelser for de besøkende. Spranghaugen og arealet rundt er svært sentralt plassert i forhold til viktige funksjonsområder for villrein, og medfører også ferdsel lenger inn i nasjonalparken. Langs akse Mysusetet og Rondvassbu er det dokumentert at det har oppstått en barriere for det tidligere villreintrekket mellom områder i Dovre og Sel nord for akse og områder i Sel og Fron sør for akse. I tillegg unnviker villreinen å bruke viktige areal for sommerbeite øst for Furusjøen, Mysusetet, Formokampen og Høvringen. Når villreinen ikke kan trekke mellom ulike beiteområde er det forventet øket beitepress, fare for sykdom og redusert kondisjon.

Målsetningene i besøksstrategien for fokusområdet

Som forvaltningsmyndighet for verneområder skal nasjonalparkstyre i henhold til vedtektene forvalte verneområdene «*helhetlig og kunnskapsbasert*» og videre «*i tråd med nasjonale og internasjonale forpliktelser*». Besøksstrategien er en del av forvaltningsplanen og skal ha forankring i denne. Et styrende prinsipp i besøksforvaltningsarbeidet i verneområder er at dersom det er motstridende målsettinger mellom ivaretagelse av verneverdiene, tilrettelegging for de besøkende og lokal verdiskaping, skal ivaretagelse av verneverdiene tillegges størst vekt.

Nasjonalparkstyret har i besøksstrategien for dette fokusområdet 3 målsetninger hvorav en av disse er å bedre muligheten for villrein til å trekke nord-sør på vestsiden av Rondanemassive. Samtidig er det målsetninger om at skal det legges til rette for økt verdiskaping i randområdene og legges til rette for en bedre opplevelse for den besøkende i innfallsporene i området. Nasjonalparkstyret har tilrettelagt to startpunkt på Høvringen for turmålet Formokampen som ligger i nasjonalparkens ytterkant. Det er etablert startpunkt med informasjon om verneområdet, benker og en kvalitetsheving på en parkeringsplass på Høvringen og en p-plass på Puttenseter. Høvringen er en av de store innfallsporene til Rondane nasjonalpark. Målet er at disse tiltakene både vil være tiltak som bedrer opplevelsen for de besøkende ved innfallsporene Høvringen og også at det virker avlastende på ferdsel lenger inn i nasjonalparken.

Det er pr i dag ikke gjennomført konkrete avbøtende tiltak gjennom besøksstrategien knyttet til målsetningen om å bedre villreinens muligheter til å trekke nord-sør på vestsiden av

Rondanemassivet. Det er innehetet et bredt kunnskapsgrunnlag, blant annet sårbarhetsvurderinger gjennomført av NINA og mulighetsstudie knyttet til næringsutvikling i området (MIMIR-rapport) i tillegg til at det er kjøpt tjenester for landskapsplanlegging, både for p-plassen på Spranghaugen og for p-plassen på Mysusæter.

Spranghaugen – status og juridiske rammer

Området som er avsatt til p-plass på Spranghaugen er omtalt i forvaltningsplanen men ikke i vernebestemmelsene for Frydalen landskapsvernområde. I verneforskriftens § 3 punkt 1.3 bokstav d) står det at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse hensetting/parkering av campingvogner og bobiler på areal som er spesielt avsatt til formålet i forvaltningsplanen.

Forvaltningsplanen beskriver at bestemmelsen er tatt inn for å kunne regulere overnattingen og det landskapsmessige bildet i landskapsvernområdet. Etter avklaring med jurist i Miljødirektoratet er det klart at bestemmelsen ikke er formet som en forbudsbestemmelse og kan derfor ikke brukes som hjemmel til å forby hensetting av bobiler/campingvogner, selv om det ikke er tilrettelagt for dette på Spranghaugen og det heller ikke er ønskelig, jf. forvaltningsplanen.

Vegen opp til p-plassen på Spranghaugen er stengt med bom ved Måsåbuene i perioden mellom 1.november og 15.juni, jf. verneforskriftens § 3 punkt 5.2 bokstav e).

I kongelig resolusjon for verneplan for Rondane er p-plassen på Spranghaugen omtalt på følgende vis av den Direktoratet for naturforvaltning (DN) og Miljøverndepartementet:

DN vil bemerke at den eksisterende p-plassen er landskapsmessig uheldig og en barriere for villreinens trekk mellom de sørlige og nordlige deler av området. DN deler imidlertid fylkesmannen i Opplands vurderinger med hensyn til spørsmålet om hvor stor den miljømessige gevinsten vil være ved å etablere en ny parkeringsplass i "urørt" område ved Tjønnbakken, idet parkeringen fortsatt vil foregå oppe på selve høydeplatået. Den miljømessige beste løsningen vil trolig være å flytte parkeringen ned til Mysusæterområdet, en løsning som imidlertid vil kunne få negative, lokaløkonomiske konsekvenser som følge av det blir lengre og tyngre vei for folk inn i fjellet, noe som *kan* innebære at det blir mindre attraktivt for folk å besøke området. Flytting av p-plassen til Mysusæter har vært diskutert, men har imidlertid ikke vært drøftet som et aktuelt alternativ i planprosessen. DN vil ut fra en totalvurdering, med en vektlegging av usikkerheten mht gevinsten av å flytte parkeringen til Tjønnbakken og hensynet til lokale nytteargumenter for å opprettholde parkeringen, anbefale at nasjonalparkgrensen justeres i tråd med anbefaling fra fylkesmannen i Oppland. Området rundt veien og p-plassen innlemmes i Frydalen landskapsvernområde. I forbindelse med utarbeidelsen av forvaltningsplan for området må både behovet for eventuelle tiltak for å skjerme kulturminnene i området og en bedre utforming av parkeringsplassen vurderes.

Miljøverndepartementet slutter seg til direktoratets ~~anbefaling~~.

Alle verneområder i Norge opprettes ved kongelig resolusjon. Det betyr at vernet vedtas av Kongen i statsråd, altså regjeringen. Vernevedtaket gjøres i form av en forskrift som fastsetter rammer for naturinngrep og menneskets bruk og ressursutnyttelse innenfor verneområdet. I forkant av vedtaket gjennomføres en bred og inkluderende verneplanprosess der det gjøres interesseavveininger mellom verneverdiene og bruksinteressene i området. Avveininger mellom vern og tiltak som kan forringe eller ødelegge verneverdiene, skal så langt som mulig være avklart før et vernevedtak blir truffet. Ved forvaltningen av verneområdet må man påse at man ikke går utover de rammene som er fastsatt i verneforskriften. Dette innebærer at alle

underordnede offentlige instanser må forholde seg til beslutninger truffet av regjeringen inntil det eventuelt blir truffet et annet vedtak på samme nivå. En eventuell forskriftsendring eller endring av kongelig resolusjon verneplan for Rondane kan derfor ikke gjøres av nasjonalparkstyret, men må gjøres på samme nivå som vedtak av verneplan. Med denne bakgrunn vurderer sekretariatet at nasjonalparkstyret må forholde seg til vedtatte forskrifter og verneplan også når det gjelder p-plassen på Spranghaugen.

Arealene på parkeringsplassen på Spranghaugen og Tjønnbakkvegen ligger på statsallmenning og det er følgelig Statskog som er grunneier. Statskog viser til at fjellstyret har inngått avtale med Tjønnbakken veglag, men at Statskog ikke er kjent med detaljene i avtalen. Inntil videre må en ta utgangspunkt i at Statskog er grunneier og vegholder. I 2009-2020 bidro daværende forvaltningsmyndighet til at p-plassen på Spranghaugen ble avgrenset med stein og la tømmerstokker til anvisning for parkering på plassen. I forvaltningsplanen står det på s. 54: «...vært viktig at det tilrettelegges for en viss parkering på Spranghaugen, samtidig som en på sikt legger opp til at Mysusetet dekker et eventuelt økende parkeringsbehov»

NINA rapport 1013 – Villrein og ferdsel i Rondane og NINA kortrapport 32 Sårbarhetsvurdering av to innfallsporter til Rondane nasjonalpark

En avvikling/flytting av p-plassen på Spranghaugen er det tiltaket som sammen med nedlegging av stien over Randen er vurdert som det mest effektive for å gjenopprette muligheten for kryssing av villrein i området vest for Rondanemassivet slik NINA-rapportene beskriver. Flytting av p-plassen på Spranghaugen vil hindre biltrafikk og også for en stor del ferdsel/opphold i trekkområdene for villrein. Redusert ferdsel øker sannsynligheten for at villrein vil ta områdene i bruk igjen. Gamle fangstanlegg langs Store-Ula dokumenterer en viktig trekk-korridor for reinens sør-nord vandring i hele Dovre-Rondane regionen. I forhold til villreins trekk er det liten tvil om at plassering av p-plass på Spranghaugen og ferdsel ut fra denne, utgjør et stort hinder (jf. NINA 1013 Villrein og ferdsel i Rondane).

Deler av området som ligger i tilknytning til p-plassen på Spranghaugen har både sensitiv vegetasjon og kulturminner som nå tydelig er påvirket av en ferdsel som både er stor og tidvis også lite målrettet (besøkende som vandrer på måfå rundt området). Det har også oppstått terrengslitasje knyttet til den anlagte stien «Fosseråket». Sårbarhetsvurderingen gjort i dette området tilsier at dette er et svært krevende område å gjøre lokale tiltak i både i forhold til ferdselen og at området har dårlig gjenvekstevne og stor erosjonsfare.

MIMIR-rapporten

MIMIR rapporten beskriver at reiselivet i dag forventer bærekraftige tilbud med et ønske fra de besøkende om å opptre ansvarlig og at gjesten ser at bærekraftige tilbud direkte slår ut i bedre opplevelseskvalitet for seg. Turister som verdsetter en bærekraftig utvikling, vil være tilbøyelig til å akseptere eventuelle restriksjoner så sant de får dem forklart på en god måte. Forutsetningen er selvfølgelig at tilbudet som gis fremstår som attraktivt.

Samtidig påpeker rapporten at når det gjelder det næringsmessige er Spranghaugen antatt å ha mest betydning for hytteeierne, gjestene på Rondane høyfjellshotell og gjestene på Rondvassbu, altså en relativt begrenset gruppe. MIMIR skriver:

«Totalt sett er vår hypotese at det i området rundt Spranget er mange besøkende som gir liten næringsmessig effekt. Dette er en klassisk problemstilling rundt en del norske naturbaserte attraksjoner. Ut fra en strengt næringsmessig vurdering kan en altså si at området har mange besøkende som bidrar til pressproblematikken, uten at det er kompensert i en positiv effekt for lokal verdiskaping. Næringsmessig sett er det derfor logisk å sette inn tiltak for å redusere besøksvolumet fra dem som ikke legger igjen penger i området. Det er viktig å si at det å gå/sykle fra Mysusæter til Spranget eller Rondvassbu hverken er lenger eller mer krevende enn mange andre turer og transportetapper en finner i andre fjellområder. Utdelingen er imidlertid at parkeringsplassen i sin tid ble etablert og at det har satt seg et reisemønster der den inngår».

MIMR-rapporten vurderte også bruk av skyttelbuss til Rondvassbu fra Mysusæter.

Sett i lys av reiseliv, besøkende og næringsliv anbefaler MIMIR at p-plassen på Spranghaugen ikke avvikles/flyttes. Hovedargumentasjonen i rapporten er at en legger til grunn at løsning med å flytte p-plassen på Spranghaugen (både med og uten skyttelbuss som er vurdert i rapporten), ikke vil løse en del utfordringer som en står overfor når det gjelder å utvikle Mysusæter-Spranget-Rondvassbu området som *bærekraftig reisemål*.

MIMR-rapporten anbefaler å utvikle Mysusæter som knutepunkt ved blant annet å utvikle alternative stier og utkikkspunkt, stramme opp og skilt på og rundt p-plassen på Spranghaugen for å sikre fremkommelighet og sikkerhet. Det bør være en koordinert utvikling av området på Mysusæter som reisemål.

Kommunestyretvedtaket i Sel

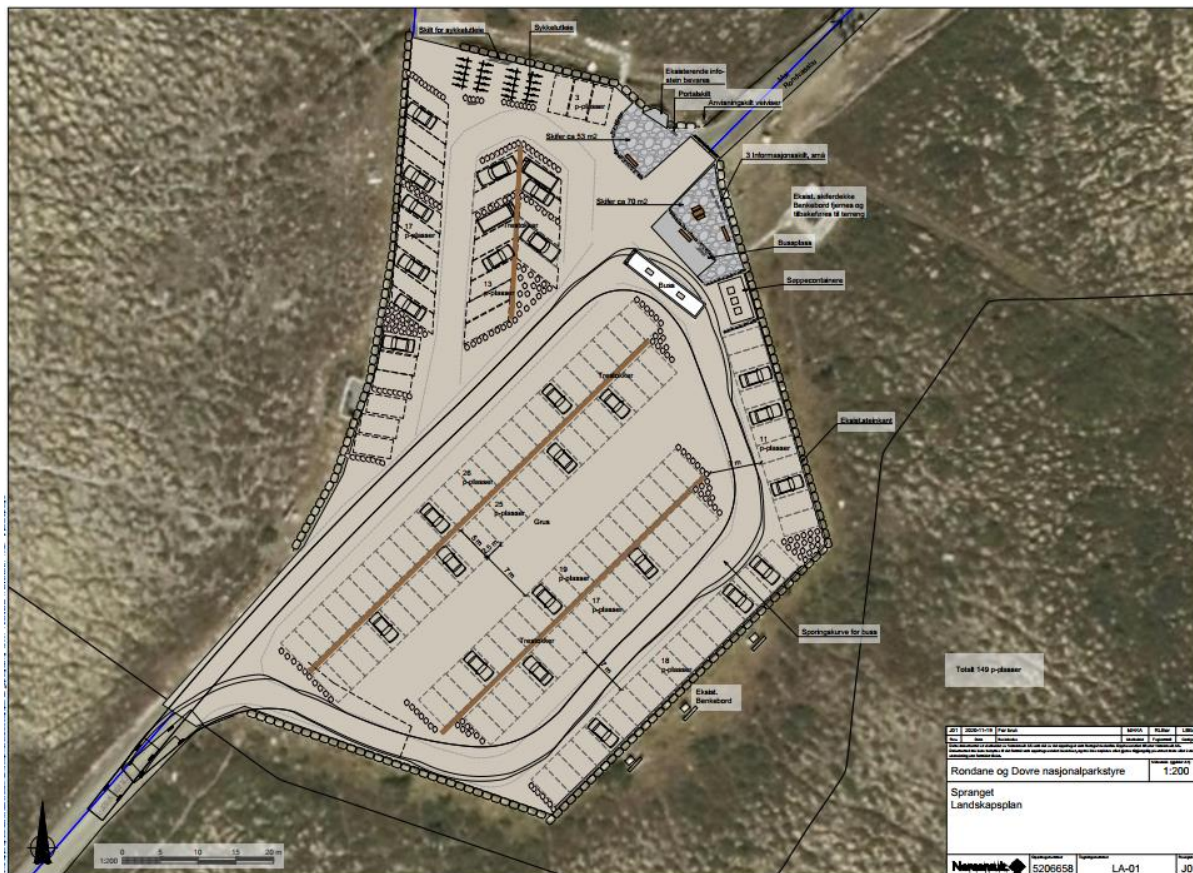
Vedtak i Kommunestyret - 04.06.2018:

- 1. Sel kommunestyre tar « Mulighetsstudien Mysusæter- Spranget» til orientering.*
- 2. Sel kommunestyre legger til grunn at dagens parkeringsplass på Spranget opprettholdes i tråd med «mulighetsstudiens anbefalinger».*
- 3. Med utgangspunkt i Mulighetsstudie Spranget-Mysusæter skal det arbeides videre med ulike tiltak for å utvikle Mysusæter som knutepunkt og innfallsport til Rondane nasjonalpark.*
- 4. Oppfølging av de hovedtiltak som er foreslått i mulighetsstudien vil skje gjennom kommuneplanens samfunnsdel, kommunedelplan for stier og løyper, revisjon av kommunens vedtatte planstrategi og som for øvrig gjennom dialog med aktuelle samarbeidspartnere.*

Situasjonen på Spranghaugen

Styret bestilte landskapsplanlegging for p-plassen på Spranghaugen og p-plassen på Mysusæter der det ble bestemt brukt 100 000 til en slik planlegging i 2020. Landskapsplan for p-plassen på Spranghaugen viser en oppstramming og en tydeligere organisering av de funksjonene som er der i dag. Det er i landskapsplanen foreslått å oppgradere eksisterende informasjonspunkt i tråd med merkevaren for Norges nasjonalparker, og kanalisere de besøkende inn på vegen til Rondvassbu ved å tydeliggjøre dette ved hjelp av steinsetting. Dette

vrurderer sekretariatet å være et godt grep, og landskapsplanen viser samtidige at en vil få samlet skilting, benk og avfallspunkt på ett sted istendenfor å spre det utover på parkeringsplassen. Sekretariatet vurderer at en oppgradering av eksisterende informasjonspunkt slik at dette blir mer funksjonelt og i tråd med merkevaren, vil bidra til gode opplevelser for den besøkende.

Forslag utforming p-plass på Spranghaugen (Norconsult AS, 2020)

Sekretariatet påpeker at det i dag er satt opp skilt og plassert ut enkelte benker og bord som ikke er gjennomført i regi av nasjonalparkstyre. Oppføring av slike tiltak i Frydalen landskapsvernområde er søknadspliktig. Flere av disse tiltakene på Spranghaugen er ikke omsøkt ut fra den informasjonen sekretariatet kan finne. Sekretariatet er kjent med at det foreligger en grunneier-avtale om bruk av areal til sykkelparkering, men har ikke klart å finne et vedtak fra forvaltningsmyndigheten som godkjenner en slik bruk i landskapsvernområdet. Oppstilling av sykler for utleie tar av arealer som kunne bli brukt til sårt tiltrente parkeringsplasser og kunne med fordel ha vært plassert på Mysusæter, også av landskapsmessige og estetiske hensyn. Ytterligere oppstramming av p-plassen innenfor de rammer verneforskrift og forvaltningsplan legger, og som vist i landskapsplanen bør etter sekretariatets syn være et samarbeidsprosjekt som samfinansieres med andre. P-plassen på Spranghaugen er en sårbar attraksjon og svært synlig i landskapet, og nivået av tilrettelegging må gjenspeile dette. Sekretariatet fraråder å legge til rette for tyngre infrastruktur som styrker Spranghaugen som turutgangspunkt for turer videre inn i nasjonalparken og lengre oppholdstid på Spranghaugen. Med bakgrunn i villreinaglige hensyn vil det være uheldig og ikke i tråd med den vedtatte målsetningen om å bedre villreinens trekkmuligheter på vestsiden av Rondanemassivet. Det vurderes også at dette strider mot formålet med vernet og den kunnskapen forvaltninga har om områdene og effekter av ulike tiltak.

I høysesong om sommeren og enkelte utfartshelger om høsten kan parkeringssituasjonen på p-plassen og vegen opp til Spranghaugen være kaotisk. Å drifte en parkeringsplass anses ikke å ligge innefor det mandat nasjonalparkstyret har, dette reflekteres i verneforskrift og forvaltningsplan. Parkeres det i utmark er dette en sak for oppsynet – i likhet med andre steder i verneområdene hvor det parkeres i utmark. Parkering langs Tjønnbakkvegen er ikke ønskelig, men det er andre enn nasjonalparkstyret som har hjemmel og anledning til å følge opp dette, eventuelt med et forbud.

Ifølge forvaltningsplanen (s. 49) er det ikke ønskelig med verken overnatting av store grupper i telt, hensetting av campingvogner eller bobiler på og rundt p-plassen på Spranghaugen. En av grunnene er at dette kan føre til utfordringer med sanitære forhold. Det er ulik oppfatninger om hvorvidt dette er en utfordring.

Som nevnt har nasjonalparkstyret ikke hjemmel i verneforskriften til å forby hensetting av campingbiler og bobiler. Telting i nasjonalparken er regulert, mens i landskapsvernområdene er telting ikke regulert. Dersom det er ønskelig å regulere dette av hensyn som nevnt, vil det være kommunen som gjennom friluftstloven kan vedta lokal forskrift i medhold av friluftstloven § 15.

Sårbarhetsvurderingen i kortrapport 32 fra NINA viser at området («rabben») der det blant annet ligger flere fangstgroper er utsatt for stor slitasje som skyldes ferdsel. Det ble tidligere etablert en rundtur «Fosseråket» med flere mindre skilt som gir informasjon om fangstgroper, historien knyttet til selve Spranget mm. Sekretariatet anbefaler at merkingen av denne stien fjernes på bakgrunn av at området er svært utsatt for erosjonerosjonsmotstand (eksponert, fint substrat) og har dårlig gjenvekstevne. Fjerning av skilting bør gjennomføres av de aktørene som etablerte denne rundturen. Dersom merkingen på stien «Fosseråket» tas bort bør nasjonalparkstyre vurdere hvorvidt det vil være aktuelt med skjøtselstiltak for å bidra til å hindre ytterligere slitasje på den godkjente stien som går langs med Ula mot Mysusæter.

Bildet under er fra NINAs kortappport 32 om sårbarhetsvurdering av to innfallsporter til Rondane nasjonalpark.

Figur 40. Stor tetthet av sensitive enheter i området vest for parkeringsplassen rundt informasjonsskiltene. Her er det både eksponert og svært fint substrat. Foto: Marianne Evju.

Mysusæter

MIMIR-rapporten anbefaler en felles strategi for området Mysusæter for å utvikle dette som et helhetlig reisemål blant annet ved en koordinert utvikling og drift av området som reisemål, og at det etableres et samarbeid for gjennomføring.

Det vil kunne være en utfordring å etablere konkurrerende attraksjoner til Spranghaugen gitt den store attraksjonskraften, og tilgjengeligheten som Spranghaugen har per i dag. NINA peker i sin rapporter på tiltak, både avbøtende og avlastende må ses i sammenheng. Det bør ligge et godt kunnskapsgrunnlag om de besøkende i området før en vurderer større infrastrukturtiltak i området, gitt nettopp denne situasjonen.

Det vises også til NINA rapport 1754 om sårbarhetsvurdering av viewpoint SNØHETTA (Sårbarhetsvurdering av ferdselslokaliteter på Hjerkin. Tverrfjellet / viewpoint SNØHETTA, Geitberget og nærliggende stier. NINA rapport 1754. Norsk institutt for naturforskning,)

I sammendraget på s 3 i rapporten står følgende:

«Viewpoint SNØHETTA er en attraksjon som virker som en «pull-faktor» som drar mange nye besøkende til selve utsiktspunktet, uten at det fører til spesielt stor «belastning» andre steder i villreinområdet. Slik sett fungerer tiltaket etter hensikten, å beholde de besøkende i randsonen av området, slik at selve belastningen er på de arealene som okkuperes av de besøkende i området rundt Tverrfjellet. Det er likevel lite som tyder på at viewpoint SNØHETTA har fungert avlastende for mer sårbare arealer for villreinen, siden tellerne i en rekke lokaliteter ellers på Hjerkinplatået viser at bruken av mange av disse områdene er økende. Det er dermed viktigere å betrakte viewpoint SNØHETTA som en attraksjon som har tiltrukket seg mange nye brukere som ellers ikke ville ha brukt området»

Sel kommune skriver i sitt vedtak av 4.juni 2018 at de vil følge opp MIMIR rapporten og arbeide videre med utvikling av Mysusæter som knutepunkt og innfallsport gjennom de planverktøy kommunen har. P-plassen på Mysusæter er som også nevnt i MIMIR rapporten et statlig sikra friluftsområde som kommunen har ansvar for, og gjennom dette kan søke om midler i Miljødirektorates ordning for slike områder. Den gjennomførte landskapsplanleggingen for p-plassen på Mysusæter som nasjonalparkstyret har fått gjennomført kan og nyttes som et utgangspunkt for både kommune eller andre. dersom det vurderes hensiktsmessig. Sekretariatet viser til at nasjonalparkstyret ikke skal være en næringsaktør, men som sammen med andre kan bidra inn i et arbeid med utvikling av Mysusæter der verneområdene og hensyn til ivaretagelse av verneverdiene blir lagt som en premiss i et slik arbeid.

Andre punkter i styrevedtak av 21.3 2017 - status

- Nedlegging eller flytting av stien over Randen.

NINA rapport 1013 om villrein og ferdsel viser til at en nedlegging av den T-merkede stien over Randen vil skape større rom for villreinen til å komme frem til trekk-korridoren over Store Ula og videre sørover. Frigjøring av arealene over Randen gir også større mulighet for reinen å ta i bruk mindre sidedaler og botner som oppholdsarealer langs trekket. Tiltaket med fjerning av T-merking over Randen vil redusere bruken av de som foretrekker å følge T-merka stier dette området og er vurdert å være et av de viktigste tiltakene for å få villreinen til å ta i bruk arealene igjen. T-merkingen av stien har ikke blitt gjort de siste årene da grunneier ikke har tillatt dette. Sekretariatet vurderer at en eventuell nedlegging av stien over Randen bør ses i en større sammenheng sammen med andre stier, og viser til sak om revisjon av forvaltningsplan.

- Fjerning eller erstatning av brua over Ula ved Spranget.

Brua over Ula ved Spranget er i en forfatning som ved fortsatt bruk er vurdert å være en sikkerhetsutfordring. I henhold til epost datert 20.oktober 2020 fra Statskog som eier brua skriver de at: «*Statskog ser for seg å følge rapportens anbefaling om å rive eksisterende bru, og i løpet av 2021 søke tillatelse til å rive brua. Statskog har ikke behov for ny bru over Ula, vi er derfor av den oppfatning at de som måtte ha behov for bru på stedet søker om å føre opp ny bru.*». Sekretariatet peker på at ved å fjerne broen vil en unngå at ferdsel både på stien og i området rett over brua fører til slitasje, erosjon og utvasking. En vil også unngå at de besøkende ufrivillig bidrar til å skade kulturminner som det ligger flere av i dette området. Ny bru lenger ned mot Mysusæter i enden av Ulvangsvegen er under planlegging, ifølge DNT OO er bygging av denne omsøkt. Brua er viktig for å sikre skiløypa Troll-løypa vinterstid, og brua skal kunne kjøres med sporlegger/prepareringsmaskin. Nasjonalparkstyret har bidratt med kroner 200 000 til denne nye brua, og det forsettes at denne brua også vil kunne brukes i forbindelse med vintertransporten av varer til Rondvassbu, og at trasé vist i forvaltningsplanen kan justeres i forhold til dette.

- Regulering av åpningstider på selvbetjeningen og den betjente hytta på Rondvassbu.

Sammen med veier har DNTs turisthytter en direkte effekt på de GPS-merka reinsdyras bevegelser. Stenging av selvbetjeningsdelene på Rondvassbu når turisthytta ellers har stengt, kan bidra til å begrense trafikken/ferdselen i vinterperioden. Sammen med høsten er vinteren vurdert som et tidsvindu der det vil være størst sjans for

kryssing av villrein i området. DNT OO skriver i epost datert 19.9 2019 at de arbeider med en hytte- og ruteplan som skulle vært ferdig januar 2020 men som er blitt forinket. DNT OO skriver videre at: «Vi er nok også opptatt av sammenhenger og ikke «bit for bit» løsninger. I dag er det selvbetjeningshytter i Grimsdalen, Bjørnhollia og Rondvassbu i tillegg til selvbetjeningshyttene Eldåbu, Nye Gråhøgsbu og Jammerdalsbu. Alle er stengt fra 1. april til 10. juni. Det er vel ikke så veldig langt til folk, men det er i alle fall et sikkerhetsperspektiv vinterstid hvis åpningstidene endres.»

- Innføre en sone med jaktforbud (villreinjakt) i fokusområdet

Sel fjellstyre har gjort vedtak den 22.5.2020 jf. vedlegg. Vedtaket lyder: «Sel fjellstyre har ingen innvendinger mot å opprette en jaktfri sone på 500 m på begge sider av veien fra Tjønnbakken til Rondvassbu. Fjellstyret gjør oppmerksom på at tiltaket vil være uten betydning så lenge reinen blir stengt ved Bråkdalen/Ljosåbelgen».

Sekretariatet vurderer at dette vil være et av flere tiltak som kan bidra til målsetningene i besøksstrategien og oppfordrer fjellstyre til å gjennomføre dette.

- Om nasjonalparkstyret skal bidra på tilrettelegging vest for Høvringen.

Dette er tilrettelegging knyttet til de allerede etablerte turmålene Anaripigg og Karihaugen som ligger utenfor verneområdene og brukes av besøkende til Høvringen og reiselivet her.

Sekretariatet tilrår ikke at nasjonalparkstyret tar ansvar for en tilrettelegging av turmålene her, men at en kan vurderere å bidra i et eventuelt slikt arbeid om det blir aktuelt.

Oppsummering og konklusjon

Skal målsetningen om å bedre villreinens muligheter for å trekke på vestsiden av Rondmassivet må ferdsel og bruk i trekkområdet reduseres betydelig. Spranghaugen har en høy attraksjonskraft med sitt utsyn til Rondane massivet og sin tilgjengelighet, noe som medfører høyt besøksvolum. Denne situasjonen er utfordrende å gjøre noe med dersom en ikke enten reduserer attraksjonskraften eller tilgjengeligheten. Gjør man det siste vil det også bli enklere å velge alternativer, spesielt dersom en kan tilby attraktive alternativer.

Nasjonalparkstyret som forvaltningsmyndighet for verneområdene må forvalte områdene innenfor de rammer som verneforskriften setter, og de avveininger som er gjort i verneplanprosessen. Dette tilsier at målsetningen må nås innenfor disse gitte rammene, noe som virker begrensende på handlingsrommet til nasjonalparkstyret i forhold til måloppnåelse.

Gitt de juridiske rammene som ligger i verneforskrift og verneplan vedtatt i kongelig resolusjon, målsetningene i besøksstrategien og det brede kunnskapsgrunnlaget som er innhentet tilrår sekretariatet at nasjonalparkstyre legger følgende til grunn i for det videre besøksforvaltningsarbeidet i fokusområdet:

1. Gjennom revisjon av forvaltningsplan vurdere fjerning av stimerking, blant annet av stien over Randen og se dette sammen med det øvrige stisystemet.
2. Redusere ferdselen i området gjennom restriktiv dispensasjonsbehandling av søknadspliktige tiltak i området.
3. Oppgradere dagens informasjonspunkt på p-plassen på Spranghaugen i henhold til merkevaren Norges nasjonalparker. (jf. også landskapsplan for Spranghaugen)

4. Stramme opp p-plassen ved å rydde opp i tiltak som er gjennomført på p-plassen på Spranghaugen uten at det forligger godkjenning fra nasjonalparkstyre (diverse skilting, utplassering av benker og bord)
5. Bidra i et samarbeid initiert av andre knyttet til utvikling av Mysusæter som et bærekraftig reisemål der hensyn til verneområdene ligger som et grunnleggende premiss
6. Vurdere skjøtelstiltak i tilknytning til godkjente stier langs Ula mot Mysusæter, dersom skilting av sårbare kulturminner opphører.